Elintarviketeollisuusliitto

Elintarviketeollisuusliiton näkemyksiä virvoitusjuomaveron korottamisesitykseen (HE 27/2017)

Kuuleminen verojaostossa
17.10.2019
johtaja Heli Tammivuori, ETL

Kuudes veronkorotus 2010-luvulla

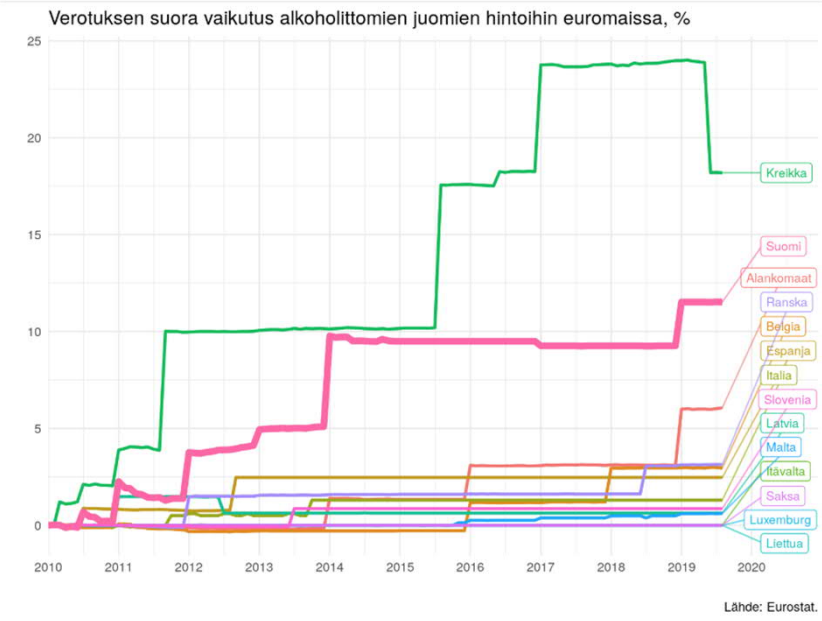

Alkoholittomien juomien veronkorotukset ovat olleet suurempia vain Kreikassa

Veronkorotukset nostaneet kuluttajahintoja paljon

Alkoholittomien juomien kuluttajahinnat nousseet voimakkaasti 2010-luvulla Suomessa

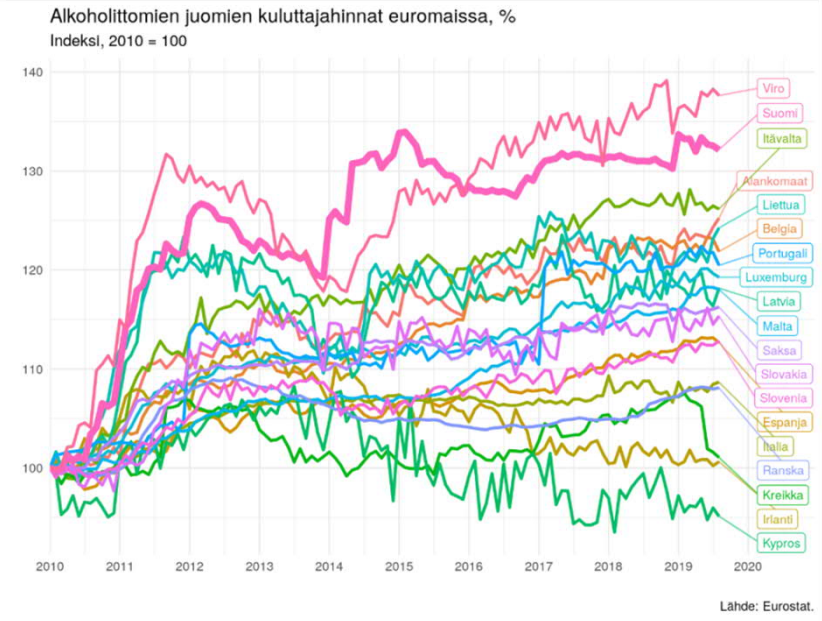

Ilman veronkorotuksia alkoholittomien juomien hintakehitys olisi ollut varsin maltillista

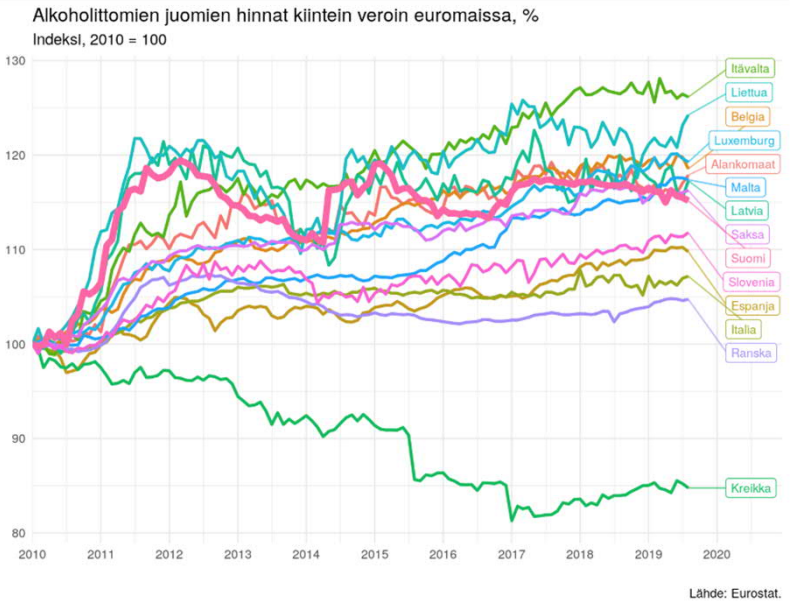

Alkoholittomien juomien hinnat ovat euromaiden toiseksi ja elintarvikkeiden hinnat kolmanneksi korkeimmat

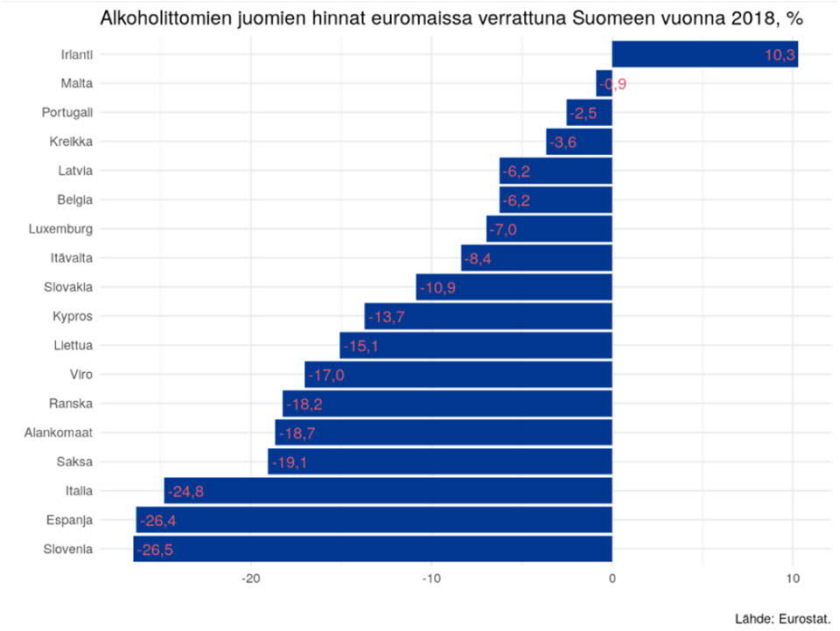

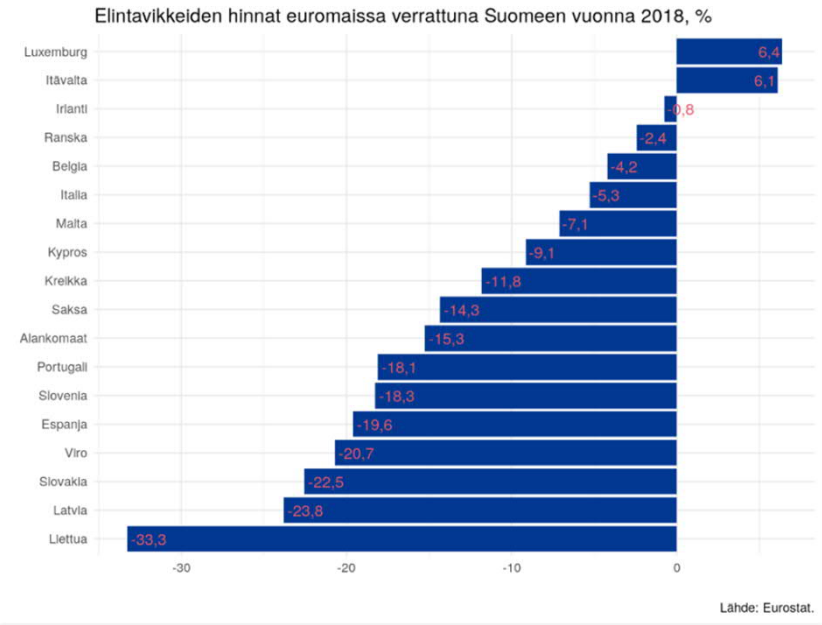

Elintarviketeollisuudella on suurin suhteellinen kokonaisvaikutus työllisyyteen

- Elintarviketeollisuus työllistää 15 henkeä yhden miljoonan euron tuotosta kohti.
- Jos kotitalouksien kulutus supistuu virvoitusjuomaveron korotuksen (25 milj €) verran, se supistaisi suoraan ja välillisesti työllisten määrää 390 henkilöllä.
- Koko virvoitusjuomaveron (175 milj. €) poistaminen kasvattaisi työvoiman tarvetta noin 3000 henkilöllä.

- Virvoitusjuomavero on laskenut kulutusta ja heikentänyt juomateollisuuden kykyä työllistää.
- Virvoitusjuomaveron terveysvaikutuksia ei ole kuitenkaan kyetty esittämään.
- Muut kuin verotukselliset keinot ovat tehokkaampia tapoja edistää kansanterveyttä ja ohjata suomalaisia kohti terveellisempää ravitsemusta

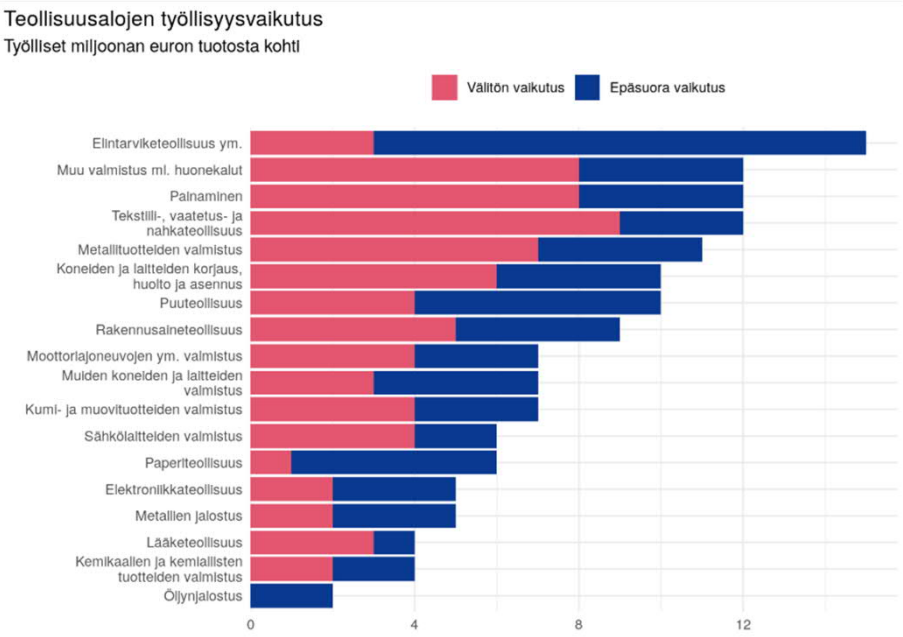

Juomateollisuuden kyky työllistää on heikentynyt

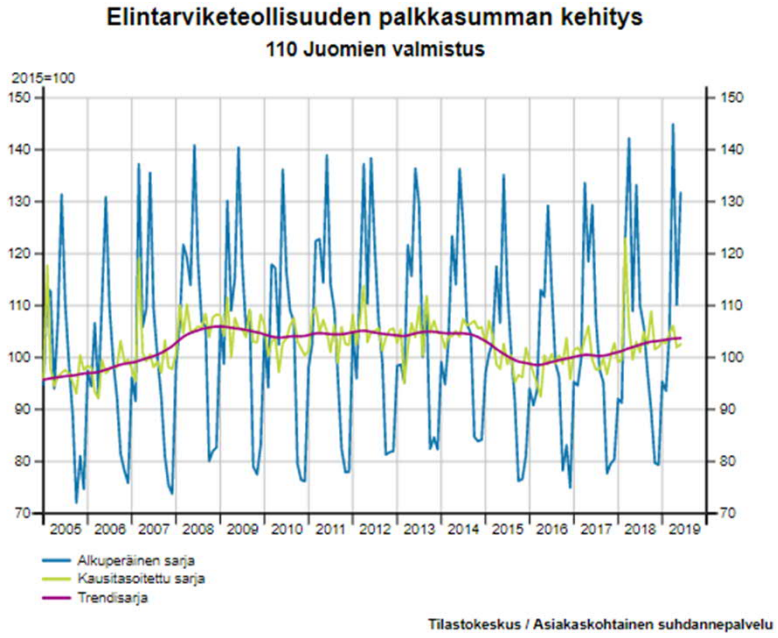

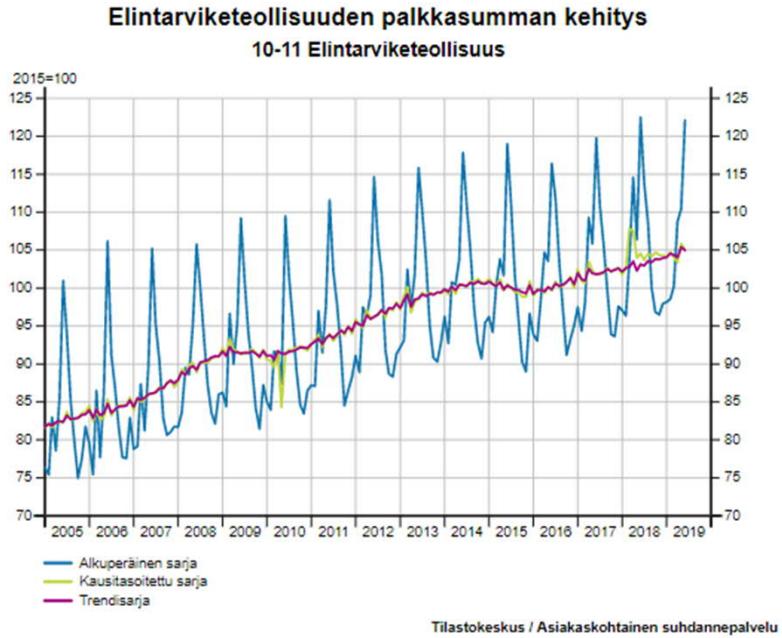

Kotimaisen juomateollisuuden välillisten verojen taakka on vastoin suhteellisuusperiaatetta

- Jos koko tehdasteollisuuteen kohdistuisi liikevaihtoon suhteutettuna virvoitusjuomaveron suuruinen vero, siitä kertyisi yhteensä 22 miljardia euroa.
- Verokertymä olisi suurempi kuin arvonlisäverolla ja se vastaisi liki puolia valtion koko verokertymästä.

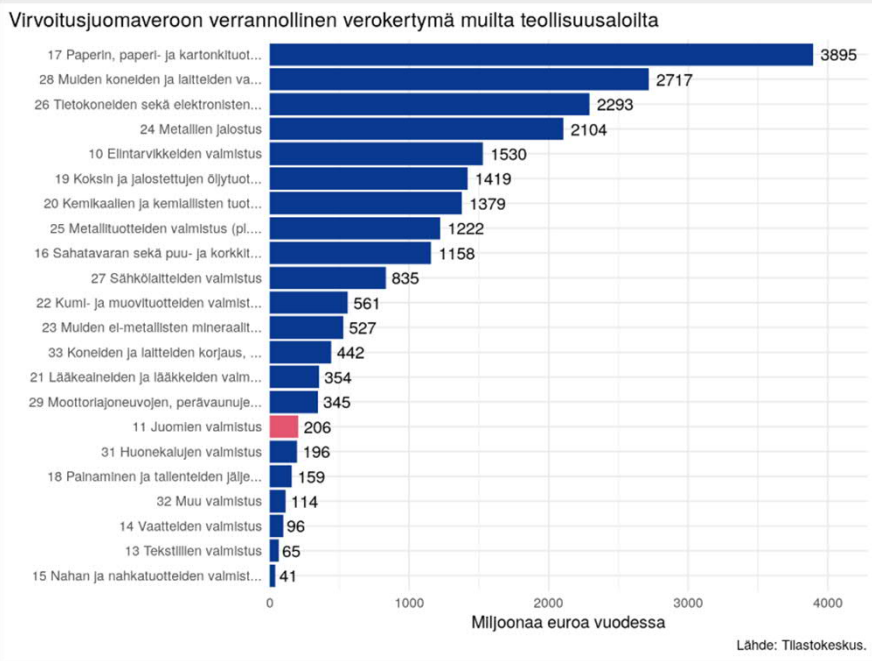

Pientuotannon rajan nostamiselle ei löydy perusteita, mutta rajan nosto vaikuttaisi tuleviin veronkorotuksiin

- Esityksestä ei käy ilmi selkeitä perusteita kohdennetun verovapauden laajentamiselle.
- Luonnoksessa päinvastoin tunnistetaan rajan alle jäävien ja sen ylittävien yritysten välinen erilainen kohtelu ja siitä seuraavat kilpailuoikeudelliset ongelmat.
- Rajan nostaminen on myös selkeässä ristiriidassa sekä veron valtiontaloudellisen tavoitteen että sen kansanterveydellisen tavoitteen kanssa.
- Vapautus verosta on myös kohdennettu poikkeuksellisen kapeasti rajatulle yritysten ryhmälle (arviolta 10 yritystä)
- Veronkorotusten jatkaminen ei olisi mahdollista, mikäli nyt nostettavaksi esitettävä pientuotannon verovapauden raja säilytetään, sillä tämä johtaisi sallitun valtiontuen de minimis -rajan ylittymiseen.
- Jos taas verovapauden rajan vaihteleminen riippuen kulloisenkin korotuksen määrästä, johtaisi se toimintaympäristön jatkuvuuden kannalta epätoivottavaan tilanteeseen aiheuttaen yrityksille merkittävästi "epätoivottavaa epävarmuutta".

Yhteenveto

- Elintarviketeollisuusliitto pitää virvoitusjuomaveroa ja sen korotusesitystä kohtuuttomana ja katsoo, että virvoitusjuomavero tulee kumota kokonaan.
- Koska elintarviketeollisuudella on teollisuustoimialojen suurin suhteellinen kokonaisvaikutus työllisyyteen, veropäätösten työllisyysvaikutukset juoma- ja elintarviketeollisuudelle ovat merkittävät.
- Veron vaikutusta kansanterveyteen ei ole pystytty osoittamaan
- On selvää, että pisteverot eivät lähtökohtaisesti ole toimiva ohjauskeino ruokien ja juomien kulutuskysynnän ohjaamisessa terveelliseen ruokavalioon.
- Pientuotannon rajan nostamiselle ei näytä olevan selkeitä perusteita.
- Kansanterveydellisen tavoitteen saavuttamiseksi tulisi käyttää muita, vähemmän rajoittavia ja kilpailua vääristäviä keinoja edistää ja ohjata suomalaisia kohti terveellisempiä ruokavalintoja.
- Näitä jo nykyisin käytössä olevia keinoja ovat mm. terveyttä edistävät innovaatiot, tuotemuotoilulla aikaansaatava parempi tuotteiden ravintoarvo, erilaisten pakkauskokojen markkinoille saattaminen, kuluttajavalistus sekä aktiiviseen elämäntapaan kannustaminen. Myös elintarviketeollisuuden ja viranomaisten hyvällä yhteistyöllä voidaan ohjata suomalaisia terveellisen ravitsemuksen piiriin.

Elintarviketeollisuusliitto

Kiitos!

Johtaja Heli Tammivuori
Heli.tammivuori@etl.fi p. 040 5575 667
Twitter: @tammiheli